

SORDCEGUESA: GUIA DE DETECCIÓ

La característica principal de la sordceguesa és la **pèrdua d'autonomia a les àrees de comunicació, orientació i mobilitat**. Per contrarestar aquest efecte, cal la intervenció d'un professional específic, el mediador en sordceguesa, que actua un cop feta la valoració del cas per part d'un equip multidisciplinari format per psicòlegs, treballadors socials, intèrprets en llengua de signes i logopedes, entre d'altres.

La intervenció del mediador és necessària en tots els àmbits de la vida: als centres residencials, educatius, i de treball, així com en activitats d'oci i temps lliure. L'objectiu és que cada persona sordcega pugui desenvolupar el màxim d'autonomia possible.

Molts casos de sordceguesa queden sense ser detectats

o són tractats des de la perspectiva d'altres discapacitats o patologies. Per tal d'abordar-los de manera correcta cal que la sordceguesa es detecti com més aviat millor, sobre tot quan es tracta d'infants. La guia aquí present proporciona algunes pautes bàsiques per a la identificació.

Un cop detectada l'equip de professionals de l'**APSOCECAT** pot brindar l'orientació necessària per buscar les millors atencions possibles. En tal cas, no dubti en posar-se en contacte amb nosaltres.

Una persona pot ser considerada sordcega si la combinació de pèrdua visual i auditiva li causa dificultats per a comunicar-se, obtenir informació, orientar-se en el temps i en l'espai i per moure's amb autonomia. Moltes persones identificades amb pluridiscapacitat, retard maduratiu o amb problemes associats a l'edat poden tenir sordceguesa.

Distingim 3 tipus de sordceguesa segons el moment en què es produeix la pèrdua visual i auditiva:

Congènita

Genera una deterioració de les funcions visuals i auditives des del naixement o a molt curta edat, entorpidint o impedingint el procés d'adquisició del llenguatge. Les causes poden ser genètiques o complicacions durant l'embaràs, el part, etc.

Adquirida

Es produeix amb posterioritat a l'etapa d'aprenentatge i d'adquisició del llenguatge, generalment després de l'adolescència. Les causes poden ser genètiques, però també malalties o accidents.

Associada a l'envelliment

Es pot donar a la tercera edat pel deteriorament físic propi de la vellesa. En alguns casos pot ser incapacitat.

Carrer Leiva 2, local D. 08014 Barcelona
Tel: 933 317 366 / www.apsocecat.org

 APSOCECAT @APSOCECAT

Declarada d'Utilitat Pública i Entitat Tutelar

Una manera senzilla d'ajudar a una persona no experta en la detecció de sordceguesa és mitjançant l'ús dels **descriptors** que es presenten a continuació →

A Catalunya pot haver-hi més de **38.000 persones amb sordceguesa**. La majoria no estan identificades i no reben les atencions que necessiten per tal de garantir un grau d'autonomia i benestar satisfactori.

Descriptors per a la sordceguesa congènita

Les persones amb deficiència auditiva i visual temprana poden presentar alhora qualsevol de les característiques següents:

- Audició & Visió**
- > Cap resposta al so i/o a la llum.
  - > Defensivitat tàctil. S'evita el contacte (nens, especialment els més petits).
  - > Problemes amb el contacte visual/participació social en persones de molt curta edat.
  - > Lentitud en el desenvolupament d'habilitats bàsiques, motores i de llenguatge.
  - > Adopció de postures inusuals per realitzar tasques, possiblement per l'ús de restes auditives o visuals.
  - > Dificultats per comprendre la configuració espacial i/o temporal de l'entorn.
  - > Retard en l'aprenentatge.
  - > Desenvolupament de mètodes de comunicació particulars i atípics.
  - > Comportaments repetitius.
  - > Comportament agressiu amb ells mateixos o amb els altres.
  - > Tancament en un mateix i/o aïllament.
  - > Ús de l'olfacte, el sabor o el tacte per obtenir informació.

Descriptors per a la sordceguesa adquirida i associada a l'envelliment

Les persones que desenvolupen la pèrdua visual i auditiva a una edat més avançada poden presentar qualsevol combinació de les característiques següents:

- Audició**
- > Absència de resposta quan es parla des d'enrere.
  - > Necessitat de tenir la televisió, ràdio, altaveus, més alta del que la resta considera necessari.
  - > Dificultat per seguir la conversa de persones o accents desconeguts.
  - > Dificultat per seguir els canvis d'orador durant una conversa.
  - > Falta de consciència dels sorolls fora de l'entorn més proper (obres en l'edifici, trànsit, etc.)
  - > Tendència a retirar-se de la interacció social.
  - > Necessitat d'ajudes tècniques per a persones amb discapacitat auditiva (audiòfons, I.C., bucles magnètics, FM, etc.)
  - > Queixes que tothom parla massa de pressa.
- Visió**
- > Necessitat de llum addicional.
  - > Falta de consciència dels canvis de posició dels altres.
  - > Impossibilitat de trobar objectes fora del seu lloc habitual.
  - > Ús inusual del tacte en el suport a la mobilitat o per realitzar tasques.
  - > Dificultats causades pels canvis en el nivell de llum.
  - > Dificultat o reticència amb llocs i rutes no familiars i/o amb lluminositat pobre.
  - > Dificultat per reconèixer persones conegudes fins que es presentin, problemes de comprensió amb la televisió, el diari, etc.